

Skráningarreglur framtíðarinnar (RDA)

Fræðslufundur 26. nóvember 2010

Hildur Gunnlaugsdóttir

Málþing um RDA í ágúst 2010

- RDA in Europe: making it happen!
- Málþing um nýju skráningarreglurnar (RDA = Resource Description and Access)
- Haldið í Kaupmannahöfn 8. ágúst sl. á vegum *European RDA Interest Group* og *Joint Steering Committee for Development of RDA*

Kynningarefni á vef samtakanna

- Þátttakendur voru 133 frá 26 löndum
- Þóra Sigurbjörnsdóttir, formaður skráningarráðs og Hildur Gunnlaugsdóttir, gæðastjóri skráningar sóttu þingið
- Kynningarefni frá málþinginu
<http://www.slainte.org.uk/eurig/meetings.htm>

Lykilatriði um RDA

- Nýju skráningarreglunum (RDA) er ætlað að koma í stað núgildandi reglna, AACR2 (Anglo American Cataloging Rules)
- RDA-reglurnar taka til skráningar á öllum útgáfuformum, jafnt ápreifanlegum sem rafrænum
- RDA-reglurnar eru gefnar út á vef

Prentuð útgáfa í vændum

- Upphaflegar fyrirætlanir miðuðust við vefútgáfu eingöngu
- Vegna eftirspurnar eftir prentaðri útgáfu verða RDA-reglurnar fáanlegar prentaðar í lausblaðamöppu
  - Einnig áskrift að breytingum / viðbótum

Aðgangur

- RDA-vefurinn var opnaður í júní 2010
<http://www.rdatoolkit.org/>
- Ókeypis aðgangur frá opnun og út ágústmánuð 2010
- Tveir fyrir einn tilboð til ágústloka 2011

Aðgangur seldur í áskrift

- Ársáskrift að leyfi fyrir einn notanda kostar 195 dollara (22.230 kr.)
- Hver viðbótarnotandi að leyfinu kostar 45-55 dollara eftir fjölda
- Prentuð útgáfa í lausblaðamöppu mun kosta u.þ.b. 19.000 kr.

Innleiðing og þýðingar

- Á málþinginu í Kbh. var fjallað um hvort og hvenær RDA-reglurnar yrðu innleiddar í mismunandi löndum
- Reglurnar og vefurinn eru sem stendur í viðamiklu prófunarferli
- Ljóst að formleg innleiðing verður í fyrsta lagi sumarið 2011 hjá þeim aðilum sem ríða á vaðið

Innleiðing og þýðingar – frh.

- Brautryðjendurnir eru þjóðbókasöfn í Ástralíu, Bandaríkjunum, Bretlandi og Kanada
- Þýðingar snúast bæði um texta skráningarreglnanna og vefviðmótið
- RDA-vefurinn á að verða fjöltyngdur

Innleiðing og þýðingar – frh.

- Algengast er að söfnin leggi áherslu á að afla þekkingar á reglunum, draga fram helstu breytingar og kynna þær
- Einnig er hugað að þýðingum, ekki síst á lykilhugtökum sem grundvallaratriði er að þýða
- Að öðru leyti virðist það viðhorf ríkjandi að bíða með ákvarðanir þar til reynsla brautryðjendanna liggur fyrir, þ.e.a.s. síðla árs 2011

Brautryðjendurnir

- Ástralía, Bandaríkin, Bretland og Kanada
- Þessar þjóðir standa að viðamiklum prófunum á RDA og skýrslugerð
- Niðurstöður prófana eiga að liggja fyrir á miðju ári 2011
- Í kjölfarið má vænta nánari ákvarðana um innleiðingu hjá þessum stórþjóðum

Danmörk

- Staðan:
  - Danskar skráningarreglur, byggðar á AACR2
  - Danskt marksnið, byggt á UK-MARK, viðbætur ættaðar úr MARC 21
- RDA:
  - Meta þarf skráningarreglur og marksnið
  - Þýðing á dönsku er skilyrði innleiðingar
  - Beðið eftir niðurstöðum úr prófunarferli brautryðjendanna

Noregur

- Staðan:
  - AACR2 í norskri þýðingu, inniheldur staðbundin frávik
- RDA:
  - Þekkingaröflun á RDA framundan
  - Þýðing á norsku skilyrði innleiðingar
  - Samvinna við Svíþjóð og Danmörku æskileg varðandi þýðingar
  - Beðið eftir niðurstöðum úr prófunarferli brautryðjendanna

Svíþjóð

- Staðan:
  - Sænsku skráningarreglurnar eru að mestu þýðing á AACR2
- RDA:
  - Innleiðing fyrirhuguð
  - Þýðing á sænsku nauðsynleg
  - Formleg ákvörðun byggist á niðurstöðum prófana brautryðjendanna

Finland

- RDA:
  - Vinnuhópur í gangi
  - Mikill áhugi

Þýskaland

- MARC 21 er framtíðin, unnið að yfirfærslu úr MAB-sniði
- Þýðingar í gangi á RDA o.fl.
- Mikið af IFLA-gögnum til á þýsku
- Beðið eftir niðurstöðum úr prófunarferli brautryðjendanna

Frakkland

- UNIMARC
- Tvær nefndir um RDA, tækninefnd og nefnd um stefnumótun
- Stefnt að ákvörðun í lok árs 2011

Sviss

- Staðan:
  - AACR2
  - MARC 21
- RDA:
  - Þýðing á frönsku, þýsku og ítölsku nauðsynleg
  - Samvinna við Frakkland og Þýskaland
  - Beðið eftir niðurstöðum úr prófunarferli brautryðjendanna

Um stöðuna á Íslandi

- Styrkleikar:
- Eitt bókasafnskerfi
- MARC 21
- Samstarfsvilji í skráningarsamfélaginu

Viðfangsefni framundan

- Þekkingaröflun, nauðsynlegt að fylgjast með
- Stofna þarf áhugahóp
- Hvernig tengjumst við RDA-vefnum og öðrum hjálpargögnum í næstu framtíð?
- Hver ber kostnað af aðgangi?
- Huga þarf að þýðingum, a.m.k. á lykilhugtökum, einkum vegna breyttrar orða- og hugtakanotkunar á ensku

Viðfangsefni framundan –frh.

- Hver ber kostnað af þýðingum?
- Hvernig þarf að undirbúa bókasafnskerfið?
- Hvernig nýtast og samrýmast RDA-færslur og AACR2-færslur í bókasafnskerfinu?
- Þarf að breyta eldri færslum (AACR2-færslum)?

Ábyrgðin

- Hvaða aðilar bera ábyrgð á ákvörðun um hvort / hvenær RDA-reglurnar verða innleiddar á Íslandi?

Orðið er laust

- Vill einhver tjá sig um málið?

